

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart il princip da la trasparenza da l'administraziun

(Lescha da trasparenza, LTrans)

dals 17 da december 2004 (versiun dals 19 d'avust 2014)

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin l'artitgel 173 alinea 2 da la constituziun federala¹,
sunter avair gi invista da la missiva dal cussegl federal dals 12 da favrer 2003²,
concluda:

1. secziun Disposiziuns generalas

Art. 1 Intent ed object

Questa lescha ha l'intent da promover la trasparenza davart l'incarica, davart l'organisaziun e davart l'activitad da l'administraziun. Per quest intent gida ella ad infurmar la publicitad cun al garantir l'access als documents uffizials.

Art. 2 Champ d'applicaziun persunal

¹ Questa lescha vala per:

- a. l'administraziun federala;
- b. las organisaziuns e las persunas da dretg public e privat externas a l'administraziun federala, uschenavant ch'ellas relaschan actas u prendan disposiziuns d'emprima instanza en il senn da l'artitgel 5 da la Lescha federala dals 20 da december 1968³ davart la procedura administrativa (PA);
- c. ils Servetschs dal parlament.

² Questa lescha na vala betg per la Banca naziunala svizra e per l'Autoritad federala per la surveglianza dals martgads da finanzas.⁴

AS 2006 2319

¹ CS 101

² BBI 2003 1963 (versiun tudestga).

³ SR 172.021

⁴ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta tar la Lescha dals 22 da zercl. 2007 davart la surveglianza dals martgads da finanzas, en vigur dapi il 1. da schan. 2009 (SR 956.1).

³ Il Cussegl federal po excluder dal champ d'applicaziun da la lescha ulteriuras unitads da l'administraziun federala sco er ulteriuras organisaziuns e persunas externas a l'administraziun federala, sche:

- a. quai è necessari per ademplir las incumbensas che las èn vegnidas surdadas;
- b. i vegniss fatg donn a lur cumpetitivitad tras la submissiun a questa lescha;
- c. las incumbensas che las èn vegnidas surdadas èn da pitschna impurtanza.

Art. 3 Champ d'applicaziun material

¹ Questa lescha na vala betg per:

- a. l'access a documents uffizials concernent las proceduras:
 1. civila,
 2. penala,
 3. da l'agid internaziunal giuridic ed uffizial,
 4. internaziunalas per reglar dispitas,
 5. da la giurisdicziun statala ed administrativa u
 6. da cumpromiss;
- b. il dretg d'ina partida da consultar las actas d'ina procedura administrativa d'emprima istanza.

² L'access als documents uffizials che cuntengnan datas persunalas dal petent sa drizza tenor la Lescha federala dals 19 da zercladur 1992⁵ davart la protecziun da datas.

Art. 4 Resalva da disposiziuns spezialas

Resalvadas restan las disposiziuns spezialas d'ulteriuras leschas federalas:

- a. che decleran tshertas infurmaziuns sco secretas; u
- b. che prevesan premissas che divergeschan da quellas previsas en questa lescha per l'access a tshertas infurmaziuns.

Art. 5 Documents uffizials

¹ Sco document uffizial chapeschan ins mintga infurmaziun:

- a. ch'è registrada sin tge purtader d'infurmaziuns ch'i saja;
- b. ch'è en possess da l'autoritad, da la quala ella deriva u a la quala ella è vegnida communitgada; e
- c. che concerna l'ademplant d'ina incumbensa publica.

² Sco documents uffizials vegnan considerads er ils documents che pon vegnir producids cun agid d'in tractament electronic simpel sin basa d'infurmaziuns registradas che satisfan a las pretensiuns tenor l'alinea 1 literas b e c.

⁵ SR 235.1

- ³ Betg sco documents uffizials vegnan considerads ils documents:
- che vegnan utilisads d'ina autoritad per intents commerzials;
 - dals quals il tractament n'è betg terminà; u
 - ch'èn destinads ad in diever personal.

2. secziun Dretg d'access als documents uffizials

Art. 6 Princip da trasparenza

¹ Mintga persuna ha il dretg da consultar ils documents uffizials e da survegnir infurmaziuns da vart da las autoritads areguard il cuntegn dals documents uffizials.

² Ella po consultar ils documents al lieu ubain dumandar ina copia. La legislaziun davart il dretg d'autur resta resalvada.

³ Sch'in document uffizial è vegnì publictà en in organ da publicaziun u sin ina pagina d'internet da la Confederaziun, vegn considerà il dretg tenor ils alineas 1 e 2 sco adempì.

Art. 7 Excepziuns

¹ Il dretg d'access als documents uffizials vegn limità, suspendì u refusà, sch'el po:

- pregiuditgar considerablmain la libra furnaziun da l'opiniun e da la voluntad d'ina autoritad suttamessa a questa lescha, d'in auter organ legislativ u administrativ u d'ina istanza giudiziala;
- disturbar l'execuziun tenor las finamiras da mesiras concretas tras ina autoritad;
- periclitlar la segirezza interna u externa da la Svizra;
- cumprometter ils interess da la politica exteriura u las relaziuns internaziunalas da la Svizra;
- cumprometter las relaziuns tranter la Confederaziun ed ils chantuns u tranter ils chantuns;
- periclitlar ils interess da la politica economica u monetara da la Svizra;
- svelar secrets da professiun, da fatschenta u da fabricaziun;
- divulgar infurmaziuns ch'èn vegnidas communitgadas voluntarmain da terzas personas ad in'autoritad che aveva garanti da las tegnair secret.

² Il dretg d'access als documents uffizials vegn limità, suspendì u refusà, sch'el po pregiuditgar la sfera privata da terzas personas; excepziunalmain po dentant prevalair l'interess public a l'access.

Art. 8 Cas spezials

¹ I n'exista nagin dretg d'access als documents uffizials da la procedura da cun-rapport.

² Ils documents uffizials dastgan vegnir rendids accessibels pir cur che la decisiun politica u administrativa, per la quala els èn la basa, è vegnida prendida.

³ Il Cussegl federal po decider excepziunalmain che documents uffizials da la consultaziun dals uffizis na vegnan betg rendids accessibels er sunter la decisiun.

⁴ L'access als documents uffizials concernent posiziuns relativas a tractativas currentas e futuras è en mintga cas exclus.

⁵ L'access als rapports davart l'evaluaziun da la capaciad da prestaziun da l'administraziun federala e davart l'efficacitad da sias mesiras è garanti.

Art. 9 Protecziun da datas da persunas

¹ Ils documents uffizials che cuntengan datas da persunas ston, sche pussaivel, vegnir anonimisads avant che vegnir consultads.

² Sche las dumondas d'access concernan documents uffizials che na pon betg vegnir anonimisads, vegn applitgà l'artitgel 19 da la Lescha federala davart la protecziun da datas⁶. La procedura d'access sa drizza tenor la lescha qua avant maun.

3. secziun Procedura d'access als documents uffizials

Art. 10 Dumonda d'access

¹ La dumonda d'access als documents uffizials sto vegnir drizzada a l'autorità che ha fatg il document u che l'ha survegni sco adressata principala da terzas persunas che na suttastattan betg a questa lescha.

² Il Cussegl federal po prevar ina procedura speziala per l'access als documents uffizials da las represchentanzas svizras a l'exteriur e da las missiuns tar organisaziuns internaziunalas.

³ La dumonda sto esser formulada en moda suffizientamain clera.

⁴ Il Cussegl federal regla ils detagls da la procedura:

- a. el resguarda ils basegns spezials da las medias;
- b. el po prevar autras modalitads d'access, nua ch'in grond dumber da dumondas sa referescha als medems documents;
- c. el po prolongar ils termins da tractament per dumondas che pretendan in tractament che chaschuna ina lavur spezialmain gronda.

Art. 11 Dretg da consultaziun

¹ Sche la dumonda d'access concerna documents uffizials che cuntengan datas da persunas e sche l'autorità prevesa da conceder l'access, consultescha ella la persuna pertutgada e la dat l'occaiun da prender posiziun entaifer 10 dis.

⁶ SR 235.1

² L'autorità infurmescha la persuna consultada davart sia posiziun pertutgant la dumonda d'access.

Art. 12 Posiziun da l'autorità

¹ L'autorità prenda posiziun uschè svelt sco pussaivel, en mintga cas dentant entaifer 20 dis suenter avair retschavi la dumonda.

² Il termin po vegnir prolungà excepziunalmain per 20 dis, sche la dumonda concerna documents voluminus, cumplexs u grev da procurar. El vegn prolungà per la durada necessaria, sche la dumonda concerna documents uffizials che cuntegnan datas da persunas.

³ Sche la dumonda concerna documents uffizials che cuntegnan datas da persunas, suspenda l'autorità l'access fin che la situaziun giuridica è sclerida.

⁴ L'autorità infurmescha ils petents, sch'il termin vegn prolungà u sche l'access vegn limità u refusà ed inditgescha summaricamain ils motivs persuerter. L'infurmaziun e la motivaziun, sche l'access vegn limità u refusà, vegnan fatgas en scrit.

Art. 13 Mediaziun

¹ Ina dumonda da mediaziun po far mintga persuna:

- a. da la quala l'access a documents uffizials vegn limità, suspendi u refusà;
- b. davart la dumonda da la quala l'autorità n'ha betg prendi posiziun entaifer il termin; u
- c. ch'è vegnida consultada tenor l'artitgel 11, sche l'autorità vul conceder l'access cunter sia voluntad.

² La dumonda da mediaziun sto vegnir fatga en scrit a l'incumbensà federal per la protecziun da datas e per la trasparenza entaifer 20 dis suenter avair retschavi la posiziun da l'autorità u suenter la scadenza dal termin che stat a disposiziun a l'autorità per prender posiziun.

³ Sch'ina mediaziun reussescha, è la procedura liquidada.

Art. 14 Recumandaziun

Sche la mediaziun na reussescha betg, consegna l'incumbensà federal per la protecziun da datas e per la trasparenza, entaifer 30 dis suenter avair retschavi la dumonda da mediaziun, ina decleraziun en scrit a las persunas participadas.

Art. 15 Disposiziun

¹ Il petent u la persuna consultada po pretender, entaifer 10 dis suenter avair retschavi la recumandaziun, ch'i vegnia relaschada ina disposiziun tenor l'artitgel 5 da la Lescha federala dals 20 da december 1968⁷ davart la procedura administrativa.

⁷ SR 172.021

² Dal rest relascha l'autorità ina disposiziun, sch'ella – divergentamain da la recumandaziun:

- a. vul limitar, suspender u refusar il dretg d'access ad in document uffizial;
- b. vul conceder l'access ad in document uffizial che cuntogna datas da persunas.

³ La disposiziun sto vegnir relaschada entaifer 20 dis sunter avair retschavì la recumandaziun u la dumonda da decisiun tenor l'alea 1.

Art. 16⁸ Recurs

¹ La procedura da recurs sa drizza tenor las disposiziuns generalas davart l'organiziun giudiziala.

² Las autoritads da recurs han er access als documents uffizials ch'èn sutmess a l'obligaziun da tegnair secret.

Art. 17 Taxas

¹ L'access als documents uffizials è per regla sutmess al pajament d'ina taxa.⁹

² Ina vegnan betg incassadas taxas per:

- a. il tractament d'ina dumonda che pretenda pouca lavur;
- b. proceduras da mediaziun (art. 13); e
- c. proceduras da decisiun (art. 15).

³ Il Cussegl federal fixescha ils detagls e la tariffa da taxas tenor ils custs effectivs. Resalvadas restan las regulaziuns da taxas divergentas sin fundament da legislaziuns spezialas.

⁴ Per consegnar rapports, brochuras u auters stampats e purtaders d'infurmaziuns po en mintga cas vegnir incassada ina taxa.

4. secziun

L'Incumbensà federal per la protecziun da datas e per la trasparenza

Art. 18 Incumbensas e cumpetenzas

Tenor la lescha qua avant maun ha l'Incumbensà federal per la protecziun da datas e per la trasparenza (incumbensà) tenor l'artitgel 26 da la Lescha federala davart la protecziun da datas¹⁰ en spezial las suandantas incumbensas e cumpetenzas:

- a. el maina la procedura da mediaziun (art. 13) e fa la recumandaziun, sch'ina mediaziun na reussescha betg (art. 14);

⁸ Versiun tenor la cifra 7 da l'aggiunta a la L dals 17 da zercl. 2005 davart il TAF, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (SR **173.32**)

⁹ Correctura dals 19 d'avust 2014, riguarda mo il text talian (AS **2014** 2599).

¹⁰ SR **235.1**

- b. infurmescha d'uffizi u sin dumonda da personas privatas e d'autoritads davart las modalitads da l'access als documents uffizials;
- c. s'exprima davart ils sbozs dals relaschs e davart las mesiras da la Confederaziun che concernan considerablament il princip da trasparenza.

Art. 19 Evaluaziun

¹ L'incumbensà evaluescha l'applicaziun, l'efficacitad ed en spezial ils custs che vegnan chaschunads da l'execuziun da questa lescha e fa regularmain in rapport per mauns dal Cussegl federal.

² In emprim rapport davart ils custs che resultan da l'execuziun da questa lescha sto vegnir suttaless al Cussegl federal entaifer 3 onns suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

³ Ils rapports da l'incumbensà vegnan publitgads.

Art. 20 Dretgs d'obtegnair infurmaziuns e da consultar ils documents

¹ En il rom da la procedura da mediaziun ha l'incumbensà er access als documents uffizials ch'èn suttaless a l'obligaziun da tegnair secret.

² L'incumbensà e ses secretariat èn suttaless al secret d'uffizi en la medema dimensiun sco las autoritads, da las qualas els consulteschan ils documents uffizials u survegnan infurmaziuns.

5. secziun Disposiziuns finalas

Art. 21 Execuziun

Il Cussegl federal po en spezial relaschar disposiziuns davart:

- a. la gestiun dals documents uffizials;
- b. l'infurmaziun davart ils documents uffizials;
- c. la publicaziun dals documents uffizials.

Art. 22 Midada dal dretg vertent

La midada dal dretg vertent vegn reglada en l'aggiunta.

Art. 23 Disposiziun transitorica

Questa lescha vegn applitgada per ils documents uffizials ch'èn vegnids fatgs u retschavids d'ina autoritad suenter ch'ella è entrada en vigur.

Art. 24 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da fanadur 2006¹¹

¹¹ COCF dals 24 da matg 2006 (AS **2006** 2326).

Agiunta
(art. 22)

Midada dal dretg vertent

Las leschas qua sutvart vegnan midadas sco suonda:

...¹²

¹² Las midadas pon vegnir consultadas sut AS **2006** 2319.

